

Elene Tskhakaia, 21, och hennes tjejkompisar försöker ta sig ur den traditionella kvinnorollen i det strängt patriarkala Georgien. Religionen ger dem kraft. Under gudstjänsten ber de, viskar och läser sms i smyg.

Georgiens unga möts i kyrkan

**Från boskapsstallar till stans bästa häng.
För Elene och hennes vänner är kyrkan samlingsplatsen.**

TEXT: KARIN TIDESTRÖM FOTO: MARIA STEÉN

SÖNDAG EFTERMIDDAG. Det är högmässa i Temple of Vlagerni Mother of God i staden Zugdidi i norra Georgien. Elene Tskhakaia, 21, har försövit sig och anländer med andan i halsen i en skralig gammal Lada-taxi strax efter att gudstjänsten har börjat. Hon drar vant på sig sjalleten på gårdsplanen utanför kyrkan, smiter in genom porten och sällar sig till sitt kompisgäng som står på ena sidan i den fullpackade kyrkan. De hälsar på varandra med tysta nickar, viskar lite ibland och knappar då och då på sina mobiltelefoner, kollar meddelanden i smyg under den tre timmar långa mässan.

För Elene och hennes vänner är kyrkan en viktig samlingsplats.

– Det är en av våra favoritmötesplatser. Antalet unga som söker sig till kyrkan blir fler och fler för varje dag. Religionen för oss närmare varandra, den samlar oss och kittar ihop oss. Alla människor som är upptagna på olika håll i veckorna träffas i kyrkan på helgerna. Och det är tyst och stilla, tystnaden bryts bara av böner, förklarar Elene Tskhakaia.

Att ha en lugn och stilla plats att träffas på kan behövas i dagens Georgien. Det lilla landet mellan de kaukasiska bergen där Elene och hennes kompisar är uppvuxna gränsar till Turkiet i söder och Ryssland i norr. Det brukar beskrivas som en smältdelgel – en plats där öst och väst möts, både geografiskt och kulturellt.

I Georgien finns många olika etniska grupper och efter Sovjetunionens fall bröt ett inbördeskrig ut i landet då provinserna Abchazien och

Sydossetien hävdade sin självständighet. I dag råder vapenvila, men i Elenes hemstad Zugdidi, som gränsar till Abchazien, är konflikten fortfarande närvarande. Här finns den enda tillåtna markförbindelsen mellan områdena, den smala bron över floden Inguri, bevakad på bägge sidor av tungt beväpnade militärer.

SPÄNNINGEN I LUFTEN är påtaglig. I konfliktens spår har arbetslöshet och kriminalitet brett ut sig och på kvällstid är det märkligt tomt på stadens gator. Särskilt unga kvinnor, som Elene och hennes kompisar, måste hålla sig inomhus. Georgien är ett traditionellt, patriarkalt samhälle och reglerna för hur flickor och kvinnor ska bete sig är strikta. Vissa påstår att de har blivit ännu strängare efter Sovjetunionens fall.

Det är alltså i denna miljö som Elene och hennes vänner snart ska börja sina vuxenliv. Många är starka tjejer som planerar att utbilda sig och ta plats i det mansdominerade georgiska samhället. Elene själv är med i flera organisationer som arbetar för kvinnors rättigheter. Hon har precis börjat läsa internationella relationer på universitetet i Tbilisi, klär sig i moderna, trendiga kläder och har sikten inställt på en karriär som politiker.

Samtidigt berättar hon hur religionen har en mycket central plats i hennes liv.

– Det är svårt att beskriva i ord. Religion är något inre, något för privat för att prata om men samtidigt för stort för att döja. Min tro ger mig lugn, trygghet och hopp. Vilken situation som helst, hur svår den än är, kan man överkomma med religionens hjälp, säger hon.

Men personliga religiösa upplevelser och övertygelser är förmodligen inte den enda förklaringen till kyrkans stora framgångar i Georgien. Den georgiskortodoxa kyrkan har spelat, och spelar fortfarande, en viktig roll i återuppbyggnaden av den georgiska nationella identiteten. En annan orsak till kyrkans starka dragningskraft är förstas brytningen med Sovjetkommunismen och dess förbud mot religionsutövning.

Bland unga georgier verkar religionen ibland också vara ett sätt att revoltera mot den icke-religiösa föräldragenerationen.

– Jag är inte troende och har inte uppfostrat min dotter religiöst, men när hon fick bestämma själv valde hon att gå med i kyrkan och gifta sig kyrkligt, berättar till exempel en georgisk mamma. Dessa förklaringsmodeller är inget som Elene Tskhakaia bryr sig om. För henne är tron på ett djupare plan. Hemma i Zugdidi går hon i kyrkan varje helg. Och om hon har vägarna förbi går hon ofta in och tänder ett ljus eller ber en stund.

– Det hjälper mig när jag har det svårt. Det får mig att känna mig lätt och trygg, säger hon.

I DAG är Elenes närmaste familj och släkt också troende. Men så har det inte alltid varit. Under Sovjettiden var pappans sida av släkten inte alls religiös. Mammans släkt var visserligen troende, men de höll sin tro inom hemmets fyra väggar. På den tiden var många georgiska kyrkor stängda och användes som boskapsstallar.

– Min mammas familj gick i kyrkan ibland, men i smyg och väldigt sällan, berättar Elene.

Men efter Sovjetunionens fall återvände familjen till religionen.

– Det är våra pastorers och församlingars förtjänst att Georgien, efter de svåra Sovjetåren, nu har återvänt till religionen, avslutar hon. ■

Idag råder vapenvila i Georgien. Men i staden Zugdidi är konflikten med grannprovinsen ständigt närvarande.